

УДК 811.161.2

Ю.І. ФЕРНОС,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української та іноземних мов
Уманського національного університету садівництва

ОСНОВИ ПРИЗВИЩ УМАНЩИНИ ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ ВЛАСНИХ ІМЕН ДОСЛІДЖУВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ

У статті проаналізовано християнські імена (як чоловічі, так і жіночі), що стали джерельною базою творення уманських прізвищ. В основах аналізованих антропонімів представлені повні християнські імена, усічені, суфіксальні та усічено-суфіксальні варіанти імен.

Ключові слова: антропонім, християнське ім'я, афереза, синкопа, апокопа.

Н аймолодшим класом найменувань в антропонімії є прізвища, необхідність у яких виникла разом з розвитком суспільства. Їхній неповторний фонетичний лад, різноманітність словотвірних моделей, співвіднесеність із реальною дійсністю переконливо засвідчують, що ця група пропріативів є багатим джерелом для вивчення лексичного багатства мови, історії, побуту, традицій та вірувань народу, який проживає на певній території. Найчисельнішу групу в українському антропоніміконі складають прізвища, утворені від власних імен людей, про що свідчать дослідження ономастів різних етнографічних регіонів [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]. «Історія не знала такої епохи, коли б у людини не було імені. Отож, коли виникла потреба розрізнати людей, які мали однакові імена, а згодом створити постійні родові назви, то, природно, першою основою для творення цих назв стали саме імена – переважно імена батька, матері, діда чи іншого предка» [9, с. 34]. На час активного формування і становлення прізвищ власними іменами в Україні були в основному церковно-християнські імена православного календаря, і лише в поодиноких випадках – слов'янські автохтонні або запозичені з інших мов імена та імена католицького календаря [10, с. 69]. Сьогодні актуальним завданням української антропонімії є вивчення іменника, реконструйованого із основ прізвищ різних регіонів, оскільки власні імена людей кожного регіону перебувають у постійному розвитку. Дослідження прізвищ Уманщини не було предметом спеціального ономастичного вивчення, хоча результати цього дослідження дозволили б повніше виявити специфіку антропонімікону Центральної України. Актуальність обраної теми полягає в необхідності комплексного аналізу прізвищ цього географічного регіону. Метою нашого дослідження є аналіз сучасних прізвищ Уманщини, які утворені від церковно-християнських особових імен. Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань: визначити прізвища, творення яких генетично пов'язане з особовими іменами; визначити їхню структуру; здійснити кількісний аналіз відіменних прізвищ.

В основах сучасних уманських прізвищ (досліджено 3600 сучасних прізвищ) знаходимо 182 чоловічих християнських імені або їхніх варіанти, які утворюють 677 прізвищ, що становить 18,81% від загальної кількості.

При творенні прізвищ християнські імена виявляють різну активність. Залежно від продуктивності імен при творенні прізвищ виокремлюємо імена з високим ступенем активності, від яких утворено 10 і більше прізвищ; імена з середньою активністю – 9 прізвищ і менше; імена з низькою активністю, якими творяться одне – два прізвища [11, с. 118].

Високою активністю при творенні прізвищ характеризуються 18 християнських особових найменувань (в дужках подано кількість сучасних прізвищ, утворених від цих імен та їхніх структурних варіантів): *Григорій (30), Михайло (23), Данило (17), Матвій (15), Іван (14), Микола (14), Федір (14), Василь (14), Лука (14), Павло (12), Петро (12), Семен (12), Кузьма (11), Тимофій (11), Прокіп (10), Степан (10), Андрій (10), Хома (10)*.

Середньою активністю при творенні прізвищ характеризується 57 християнських імені: *Дем'ян (9), Сава (9), Герасим (8), Ничипір (8), Парфеній (8), Яків (8), Антоній (7), Гордій (7), Ілля (7), Йосип (7), Лаврін (7), Лев (7), Марк (7), Макар (7), Олексій (7), Роман (7), Гаврило (6), Клим (6), Мусій (6), Тихін (6), Дмитро (5), Кирило (5), Костянтин (5), Мирон (5), Остафій (5), Панас (5), Самійло (5), Феодосій (5), Філімон (5), Юхим (5), Адам (4), Артем (4), Варфоломій (4), Денис (4), Демид (4), Захар (4), Карпо (4), Корній (4), Мартин (4), Онуфрій (4), Сидір (4), Свирид (4), Тарас (4), Яким (4), Ярема (4), Давид (3), Дорофій (3), Кіндрат (3), Конон (3), Каленик (3), Максим (3), Микита (3), Назар (3), Пилип (3), Терентій (3), Трохим (3), Філіон (3)*.

Низький рівень активності при творенні прізвищ мають 69 чоловічих найменувань: *Авдій (2), Авксентій (2), Антип (2), Архип (2), Вакула (2), Влас (2), Віктор (2), Гнат (2), Дарій (2), Евстрат (2), Єрофій (2), Іларіон (2), Касян (2), Лазар (2), Логвин (2), Мануїл (2), Нестор (2), Оверкій (2), Огій (2), Онисій (2), Олександр (2), Олефір (2), Омелян (2), Пантелеймон (2), Потап (2), Прохір (2), Сергій (2), Трифон (2)*.

Від чоловічих імен *Абакум, Азарій, Анастасій, Аникій, Аркадій, Варава, Вікентій, Героргій, Гервасій, Гапон, Гурій, Євгеній, Євтихій, Елисей, Єрмак, Мануїл, Мелентій, Мілан, Мокій, Никон, Оникій, Охрім, Паладій, Платон, Рафаїл, Сафрон, Соломон, Софон, Стратон, Сухій, Фадей* утворилося лише по одному сучасному прізвищу: *Абакумов < Абакум, Азаров < Азарій, Анастасій, Анікін < Аникій, Аркуша < ?, Аркадій, Барабаш < Варава, Вікентьєв < Вікентій, Гапон, Гервас < Гервасій, Євтушенко < Євтихій, Єгоров < Єгор, Елисеєв < Елисей, Єрмак, Жеков < Жека < Євгеній, Макеев < Мокій, Манчук < Мануїл, Мелентьєв < Мелентій, Мильо < ?, Мілан, Никонець < Никон, Охріменко < Охрім, Паладі < Палладій [12, с. 281], Платонов < Платон, Рафаєнко < Рафаїл, Сафронов < Сафрон, Соломонов < Соломон, Софошин < Софон, Стратович < Стратон, Сухина < Сухій [12, с. 353], Фадеєв < Фадей*.

В основах уманських прізвищ знаходимо рідковживані давні імена: *Гайн*: Гаї < гр. *gaieios* «народжений землею» [12, с. 79], *Грацонь*: Граціан < лат. *gratia* «приємність», «краса» [12, с. 93], *Капко*: Капітон < лат. *sarpito* «головатий» [12, с. 165] або болг. ім'я Капка зі значенням «нехай буде чистим і гарним, як краплина води» [13, с. 268], *Отрушенко*: Отрій < гр. *Otreys* ім. міф. фрїг. Царя [12, с. 277], *Пліс*: Плесій < гр. *plēsios* «близький» [12, с. 299], *Сисоєв*: Сисой < д.-євр. *sisi* «шостий» [12, с. 340], *Тироненко*: Тирон < лат. *Tiro* < лат. *Tiro* «новобранець» [12, с. 362], *Тітов*: Тит < гр. *Titos* < д.-рим. *Tītus* < *tītulus* «честь» [12, с. 362], *Фролов*: Фрол < Флор < лат. *Flōrus* < *flōs* «квітка» [12, с. 396].

З-поміж основ імен, закладених у прізвищах досліджуваної території, виділяються **повні, суфіксальні, усічені та усічено-суфіксальні варіанти**.

Сучасні прізвища з повними чоловічими християнськими іменами в основі становлять 37,08%. За структурою цих похідних виділяємо такі структурні моделі:

Повне ім'я в незмінній формі. Імена у функції прізвищ – явище відносно рідкісне у слов'янських мовах. Це, мабуть, пов'язане з тим, що церковні або християнські імена деякий час були незрозумілі носіям цих мов, тому вони і збереглися як прізвища без будь-яких змін. На території сучасної Уманщини нами виявлено 11 прізвищ, співзвучних із повними чоловічими церковно-християнськими іменами: *Анастасій, Гапон, Єрмак, Курило < К[и→у] рило, Лазер, Леон, Овдій, Огій, Олефір, Юрій*.

Повна іменна основа + патронімічний формант (**енк-о, -ич, -ович / -евич, -овець, -ук, -ак**): *Антон-ович, Герасім-енко, Захар-ук, Кіндрат-юк, Леон-овець, Макар-евич, Тарас-юк, Федор-ович, Яким-енко* тощо.

3. Повна іменна основа + посесивний формант:

1) власне українські **-ів (-їв) та -ин** (зафіксовано лише три утворення): *Іван-ів, Лук'ян-ин, Сидор-ин*;

2) іншомовні **-ов (-ев) та -ін**: *Алексе-єв, Віктор-ов, Горде-єв, Марк-ін, Олександр-ов, Семен-ін, Свірід-ов, Соломон-ов, Тарас-ов, Фаде-єв* та ін.

4. Повна іменна основа + квалітативний іменний суфікс: -**ець** (Андрі[й+e]ць, Дем'ян-ець, Максим-ець, Степан-ець), -**ик** (Васил-ик, Петр-ик, Дмитр-ик), -**ко** (Денис-ко, Миколай-ко), -**ух(а)** (Макар-уха, Петр-ух), -**ок** (Філон-ок), -**усь** (Петр-усь), -**ута** (Іван-ута), -**аш** (Андрі[й+а]ш), -**ун** (Марк-ун), -**ан** (Наум-ан).

5. Повна іменна основа + квалітативний іменний суфікс + патронімічний формант: Андрей-ч-енко, Гавриль-ч-енко, Дем'ян-ч-енко, Захар-ч-енко, Кондрат-ч-енко, Лев-ч-ук, Микит-ч-ак, Пилип-ч-ак, Семен-ч-енко, Сергій-ч-ук.

6. Повна іменна основа + квалітативний іменний суфікс + посесивний формант: Дем'ян-к-ов, Іван-к-ов, Лук-аш-ов, Марк-уш-ин, Роман-ц-ов, Федор-ищ-ев.

У ході дослідження виявлено, що найпродуктивніше в утворенні прізвищ використовувалися усічені, суфіксальні та усічено-суфіксальні варіанти імен.

В основах прізвищ Уманщини представлені такі варіанти усічених імен, що утворилися за допомогою **аферези** (усічення початкових ненаголошених складів імені): Докійчук < [Єв] докій чи < ж. [Єв] докія, Зотов < [І] зот, Кифорук < [Ни] кифор, Ничипір, Лухверчик < [О] лифер, Осипчук, Осипенко, Осіпов < [Й] осип, Офліян < [Те] офіл, Сайко, Саенко < [І] сай, Саковський < [І] сак, Фрюк < [Ону] фрій, Химченко, Химич < [Тро] хим або [Ю] хим.

Синкопу (усічення середньої частини імені) знаходимо в основах таких прізвищ: Гергель < Ге[о]рг[ій], Макеев < Мак[ов]ій, Михальов < Миха[й]ло, Потій < По[н]тій, Свіда < Сви[ри]д, Сенник < Се[ме]н, Тодчук < Т[е]од[ор].

Найпоширеніший вид усічення не тільки на території Уманщини, а й по всій Україні – **апокопа** (відпадання кінцевих ненаголошених складів): Ананко < Анан[ій], Барчук < Барко < Бар[толомей], Валюк, Валюх < ч. Вал[ентин] або ж. Вал[ентина], Васін < Вас[иль], Євсін < Євс[евон] або < ч. Євс[евій], ж. Євс[евія] [12, с. 125], Зінков, Зінець < Зін[овій], Ільчук < Ілько < Іл[ля], Климович < Клим[ентій], Костюк < Кост[янтин], Панчук < Пан[телеймон], Пан[ас], Пан[крат], пор. апелятив пан, Тимошенко < Тимош < Тимоф[ій], Федько < Фед[ір], Юр'єв < Юр[ій], Ярмоленко < Ярмол[ай].

Одночасну дію аферези та апокопи спостерігаємо у прізвищах: Бакін < [А] бак[ум], Манчук < [Ем] ман[уїл], пор. [Ро] ман, Стахів, Стахов < [Єв] стах[ій]; апокопи та синкопи: Годік < Го[р]д[ій], Оксенчук < А[в] ксен[тій], Саміляк < Самі[й]л[о], Тодчук < Т[е]од[ор], Фесик < Фе[одо]с[ій]; аферези, апокопи та синкопи: Лесів, Лесько, Лесь < Лесь < [О] ле[к]с[андр].

Унаслідок аферези або апокопи утворилося прізвищ: Данько, Данчук < Дан < Дан[ило] чи [Бо]дан, Конов < Кон[он] чи < [Ни]кін, Харук, Харченко < Хар < [За] хар чи < Хар[итон].

Досліджуваний матеріал дає підстави говорити про те, що усічення в чистому вигляді трапляються рідко. Значно частіше чисті усічення служать твірними основами патронімічних та посесивних дериватів. Прізвищ, що в основі своїй мають усічені імена, всього виявлено 181, що становить 26,74% від усіх відіменних прізвищ.

Серед усічено-суфіксальні варіантів імен можна виділити декілька продуктивних формантів аналізованого словотвірного типу: -**с'**, -**ц'**, -**х**, -**н'**, -**хн(о)**, -**ш**, -**о**, -**а**: Івасюк: Івась < Іван, Гура < Гурій, Грицина: Гриць < Григорій, Дахненко: Дахно < Данило, Дорохов: Дорох < Дорофей, Мошенко: Мош < Мусій, Проненко: Пронь < Прокіп.

В основах сучасних прізвищ Уманщини знаходимо 86 усічено-суфіксальних імен, що становить 12,70% від загальної кількості відіменних прізвищ. Найбільш продуктивними моделями на території Уманщини є прізвища, що утворені від суфіксальних імен або їхніх варіантів. Варіанти чоловічих церковно-християнських імен в основах прізвищ Уманщини поєднуються з 20 суфіксами у моносуфіксальних і полісуфіксальних структурах. Серед найпоширеніших такі варіанти:

1. Повна або усічена (усічено-суфіксальна) основа церковно-християнського імені + **-ко**: Василько: Васильченко, Івашко: Івашкевич, Мусійко: Мусійчук, Оверко: Оверченко, Романко: Романчук, Тишко: Тищенко, Халімонко: Халімончук, Харко: Харчук, Юсько: Ющенко.

2. Повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-ик**: Андронік, Гриник, Іваник, Лук'яник, Лухверчик, Сенник, Юрик.

3. Повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-ець**: Андрієць, Вакулинець, Гринець, Карпець, Кононець, Трофімець, Яковець.

4. Повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-к(а)** (**-ош(ка)**, **-уш(ка)**, **-оч(ка)**): Василь-ов-ка, Іван-ів-ка, Митр-ов-ка, Сав-к-ін, Ант-ошк-ін, Матюшк-ін, Льов-очк-ін, Стюп-очк-ін.

5. Повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-ух**: *Андр-ух, Андр-юх-ов, Іл-юх-ін, Карп-ух-ов, Корн-юх, Макар-ух-а, Петр-ух*.

6. Повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-ан**: *Клим-ан-ськ-ий, Наум-ан, Сафар-ян* < Сафроній, *Федор-ян-ко*.

7. Усічена основа церковно-християнського імені + **-р (-ур-а / 'ур-а)**: *Бас-юра, Мис-юра, Мош-ур-енко* (< Мо[й]с-ш[ей]), *Стец-юра*.

8. Повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-ин-а**: *Ван-юш-ина, Гриц-ина, Сен-ч-ина* < Семен або Арсен, *Сухина* < Сухій.

9. Повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-ок**: *Кир-ич-ок, Філон-ок*.

10. Повне церковно-християнське ім'я + **-ут-а**: *Іван-юта, Макс-юта, Пан-ют-енко*.

Менш поширеними виступають такі моделі: повна або усічена основа церковно-християнського імені + **-ус'**: *Петр-усь, Сам-ус-енко* < Самійло; повне церковно-християнське ім'я + **-ун**: *Марк-ун, Фед-ун*; усічене церковно-християнське ім'я + **-он**: *Лев-он, Сав-он* < Сава; усічена основа церковно-християнського імені + **-л (-ул-а)**: *Шав-ул-енко* (< Сава), *Яц-ула*; усічене церковно-християнське ім'я + **-'о**: *Мильо* < Милан; усічене церковно-християнське ім'я + **-у**: *Нік-у* < рос. Николай; усічене церковно-християнське ім'я + **-иг-а**: *Васил-ига*; усічена основа церковно-християнського імені + **-ай**: *Ганай* < [Йо]ган чи < Ган[тіол] [14, с. 165]; усічено-суфіксальна основа церковно-християнського імені + **-их-а**: *Гавриш-иха*; усічена основа церковно-християнського імені + **-д-а**: *Мосей-да*.

72 сучасних прізвища Уманщини походять від жіночих імен, що удев'ятеро менше за кількість прізвищ, в основі яких лежать чоловічі особові назви. Це пов'язано з тим, що в період становлення прізвищ іменування жінки служило офіційним засобом ідентифікації особи лише в окремих випадках, оскільки прізвищеві назви в Україні традиційно творяться від імені батька, діда або чоловіка. Для сучасних прізвищ досліджуваної території твірними були 39 жіночих імен, які виражені різними структурними варіантами. Найпоширенішими з них є: *Варвара (6), Марія (6), Галина (5), Ганна (4), Катерина (4), Акулина (3), Єва (3), Магдалина (2), Мотря (2), Устина (2), Хавронья (2)*.

У повній формі без суфіксацій стали прізвищами такі 2 жіночі імені: *Лаута* < *Лаута* лат. *lauta* «гарна», «вродлива» [12, с. 190], *Мотря*. Усічені основи жіночих імен знаходимо в матронімах на зразок: *Гал-енко* < Галина, *Кулинич* < Акулина, *Вара, Вар-ич, Варвар-ук* < Варвара, *Вівд-ич* < Вівдя < Євдокія, *Ганн-ик* < Ганна, *Єв-ич, Єв-чук* < Єва, *Ір-ч-енко* < Ірина, *Кат-юк* < Катерина, *Малан-ич* < Маланія, *Малах-ов* < Малахія, *Мар-юга* < Марія, Марина та ін.

Частина матронімих прізвищ твориться від усічено-суфіксальних жіночих імен: *Га-ц-ан-юк* < ?, Агафія (Гафця, Гаця, Лв [12, с. 20], *Кат-юш-енко* < Катерина, *Мар-яш, Мар-ущ-ак* < Марія.

Серед прізвищ Уманщини, утворених від жіночих імен, знаходимо рідковживані на досліджуваній території імена чи їх варіанти: *Дебрівна* < д.-євр. Дебора, *Лаута* < Лаута < лат. «гарна» [12, с. 190], *Магдйчук, Магдич* < гр. Магдалина.

Часто досліджувані антропоніми містять основи, із яких важко визначити, чоловічими чи жіночими є такі іменування. Це насамперед пов'язано з тим, що деякі імена в церковних календарях мали дві форми, наприклад: *Варчен-ко* < Варвара – Варвар, *Валєвич* < Валентина – Валентин, Валерій, *Зінченко* < Зіновія – Зіновій, *Калинич* < ч. Калина – ж. Калина, *Маринич* < Марина – Марин, *Уст-енко, Устин-ов* < Устин – Устина тощо.

Отже, аналіз відіменних основ прізвищ Уманщини дає уявлення про найпоширеніші імена в період прізвищтворення, демонструє їхню багату структурну деривацію та способи адаптації в українській мові.

Список використаних джерел

1. Бабій Ю.Б. Прізвища сучасної Середньої Наддніпрянщини: автореф. дис. ... канд. філол. наук. / Ю.Б. Бабій. – Одеса, 2007. – 20 с.
2. Булава Н.Ю. Сучасні українські прізвища північної Донеччини: автореф. дис. ... канд. філол. наук / Н.Ю. Булава. – Одеса, 2005. – 20 с.
3. Кравченко Л.О. Антропонімія Лубенщини: автореф. дис. ... канд. філол. наук / Л.О. Кравченко. – К., 2002. – 20 с.

4. Марталога Т.В. Антропонімія Північного Степу України: Дис. ... канд. філол. наук / Т.В. Марталога. – Кіровоград, 1997. – 255 с.
5. Панчук Г.Д. Антропонімія Опілля: автореф. дис. ... канд. філол. наук / Г.Д. Панчук. – Тернопіль, 1999. – 18 с.
6. Чучка П.П. Прізвища закарпатських українців: історико-етимологічний словник / П.П. Чучка. – Львів: Світ, 2005. – 704 с.
7. Шеремета С.В. Антропонімія північної Тернопільщини: автореф. дис. ... канд. філол. наук / С.В. Шеремета. – Івано-Франківськ, 2002. – 20 с.
8. Панцьо С.Е. Антропонімія давньої Лемківщини: автореф. дис. ... канд. філол. наук / С.Е. Панцьо. – Ужгород, 1985. – 22 с.
9. Редько Ю.К. Сучасні українські прізвища / Ю.К. Редько. – К.: Наукова думка, 1966. – 216 с.
10. Бучко Г.Є. Відіменні прізвища карпатського регіону / Г.Є. Бучко // Традиційне і нове у вивченні власних імен: тези доповідей міжнародної ономастичної конференції. – Горлівка: ГДПІІМ, 2005. – С. 69–72.
11. Добровольська О.Я. Лексична база прізвищ Війська Запорізького, за «Реєстрами» 1649 року: дис. ... канд. філол. наук / О.Я. Добровольська. – Ужгород, 1995. – 261 с.
12. Трійняк І.І. Словник українських імен / І.І. Трійняк. – К.: Довіра, 2005. – 509 с.
13. Ковачев Н.П. Честотно-етимологічен речник на личните имена в съвременната българска антропонимия / Н.П. Ковачев. – Велико Търново: ПИК, 1995. – 621 с.
14. Фаріон І. Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини кінця XVIII – початку XIX ст. (з етимологічним словником) / І. Фаріон. – Львів: Літопис, 2001. – 371 с.

References

1. Babij, Y.V. *Prizvyshcha suchasnoi Serednoi Naddnyprianshchyny*. Avtoref. diss. kand. filol. nauk [Surnames of Modern Middle Naddnieprianshchyna. Extended abstract of cand. philol. sci. diss.]. Odesa, 2007, 20 p.
2. Bulava, N.Yu. *Suchasni ukrainski prizvyshcha pivnichnoi Donechchyny*. Avtoref. diss. kand. filol. nauk [Modern Ukrainian surnames of northern Donetsk region. Extended abstract of cand. philol. sci. diss.]. Odesa, 2005, 20 p.
3. Kravchenko, L.O. *Antroponimiia Lubenshchyny*. Avtoref. diss. kand. filol. nauk [Anthroponomy of Lubny district. Extended abstract of cand. philol. sci. diss.]. Kyiv, 2002, 20 p.
4. Martaloha, T.V. *Antroponimiia Pivnichnoho Stepu Ukrainy*. Diss. kand. filol. nauk [Anthroponomy of the north part of Ukrainian prairie. Cand. philol. sci. diss.]. Kirovohrad, 1997, 255 p.
5. Panchuk, H.D. *Antroponimiia Opillia*. Avtoref. diss. kand. filol. nauk [Anthroponomy of Opol region. Extended abstract of cand. philol. sci. diss.]. Ternopil, 1999, 18 p.
6. Chuchka, P.P. *Prizvyshcha zakarpatskykh ukraintziv: istoryko-etymolohichniy slovnyk* [Transcarpathian Ukrainians patronimic names: historically-etymologic dictionary]. Lviv, Svit Publ., 2005, 704 p.
7. Sheremeta, S.V. *Antroponimiia pivnichnoi Ternopilshchyny*. Avtoref. diss. kand. filol. nauk [Anthroponomy of the northern part of Ternopil region. Extended abstract of cand. philol. sci. diss.]. Ivano-Frankivsk, 2002, 20 p.
8. Pantso, S.E. *Antroponimiia davniei Lemkovshchyny*. Avtoref. diss. kand. filol. nauk [Anthroponomy of the ancient Lemkovshchyna. Extended abstract of cand. philol. sci. diss.]. Uzhhorod, 1985, 22 p.
9. Redko, Y.K. *Suchasni ukrainski prizvyshcha* [Modern Ukrainian surnames]. Kyiv, Naukova Dumka Publ., 1966, 216 p.
10. Buchko, H.Y. *Vidimenni prizvyshcha karpatskoho rehionu* [The last names of nominal derivation in the anthroponomy of Carpathians]. *Tradytsiine i nove u vyvchenni vlasnykh imen: tezy dopovidei mizhnarodnoi onomastychnoi konferentsii* [Traditional and new in the study of proper names: Theses of international onomastic conferences]. Horlivka, HDPIIM Publ., 2005, pp. 69–72.
11. Dobrovolska, O.Y. *Leksychna baza prizvyshch Viiska Zaporizkoho, za "Reiestramy" 1649 roku*. Diss. kand. filol. nauk [Lexical database of the the Zaporozhian host surnames. Based on the "Zaporozhian host records". Cand. philol. sci. diss.]. Uzhhorod, 1995, 261 p.

12. Triiniak, I.I. *Slovník ukraïnskykh imen* [Dictionary of Ukrainian names]. Kyiv, Dovira Publ., 2005, 509 p.

13. Kovachev, N.P. *Chestotno-etymologichnyi rechnik nylychnyie ymena v s'vremennata b'lharska antroponymia* [Frequency etymological dictionary of the proper names in modern Bulgarian language]. Velyko Trnovo, PIK Publ., 1995, 521 p.

14. Farion, I. *Ukrainski pryzvyshevi nazvy Prykarpatskoi Lvivshchyny kintsia XVIII – pochatku XIX st. (Z etymologichnym slovníkom)* [Ukrainian surnames of Subcarpathia Lvivshchyna from the 18th – till the beginning of the 19th century (with etymological dictionary)]. Lviv, Litopys Publ., 2001, 371 p.

В статье проанализированы христианские имена (как мужские, так и женские), ставшие источником образования фамилий исследуемого региона. В основах исследуемых антропонимов представлены полные христианские имена, усеченные, суффиксальные и усеченно-суффиксальные варианты имен.

Ключевые слова: антропоним, христианское имя, афереза, синкопа, апокопа.

The surnames originated from proper Christian names (both male and female) are analyzed. Different types of these Christian names (full names, apocopic and suffixal names) are represented in the stems of these anthroponyms.

Key words: anthroponym, Christian name, apheresis, syncope, apocope.

Одержано 12.01.2016.